

Ne vegyék rossz néven, ha ezek után áttértek egy incidensre, amely az én személyemmel foglalkozott.

Ebben a pillanatban valaki harsány hangon elkiáltotta magát:

— *Éljen Rósa Izsó!*

Percekig tartó lelkes éljenzés és taps követte a közbekiáltást. A jelenlevők fölgráhtak helyeikről és lelkesen tüntettek Rósa Izsó dr. mellett.

Nagyon szépen köszönöm — folytatta az éljenzés lecsillapultával Rósa Izsó, — az ovációt, amelyet személyem iránt tanúsítani sziveskedtek, hogy fölkérjem önöket arra, hogy őrizzék meg higgadtságukat, tárgyilagosságukat és tárgyaljuk le ezt a kérdést olyan objektivitással, amelyet ez az ügy megkíván.

A végrehajtó-bizottság fölkért engem arra, hogy engedném meg magamat jelölni. Azonban nem fogadtam el ezt a jelölést, hanem kértem a végrehajtó-bizottságot, hogy tekintsenek el az én személyemtől. Nekem lehetetlen ezt a megtisztelő bizalmat elfogadni és engedjék meg, hogy ne fejtegessem azokat az okokat, amelyek bennem ezt az elhatározást megérlették. Én nem törekedtem erre az állásra soha és eltekintek azoktól a körülményektől, amelyek rám nézve az elfogadást lehetetlenné teszik. Bele kell nyugodnunk abba az eredménybe, hogy én a tisztelt választó közönség jelöltjéül nem szerepelhetek.

Ilyen körülmények között ismét, csak kötelességünk volt gondoskodni arról, hogy a tisztelt pártgyűlés elé konkrét javaslattal járjunk, mert maga a pártgyűlés nem keresheti ki a legalkalmasabbnak vélt egyént, hanem ott egy-két proпозиcióval kell előállni.

Ilyen körülmények között jutottunk el oda, hogy Fabiny Ferenc urat kértük föl, engedje meg, hogy őt az első kerületben jelöljük. A mai ülést abból a célból hívtuk össze, hogy önök elé azt a kérést terjeszszük és azt az ajánlatot tegyük, hogy járuljanak hozzá Fabiny Ferenc jelöléséhez.

— Nem járulunk hozzá! — kiáltották többen. *Éljen Rósa Izsó!*

— Ezt tegnap határoztuk el — folytatta Rósa — és egyben tegnap intézkedtünk a mai gyűlés egybehívása iránt. Mára azonban megváltozott a helyzet, mert Fabiny Ferencről a következő távirat érkezett:

Nagyságos Rósa Izsó nemzeti munkapárti elnök urnak Szeged.

A vett értesítés szerint az első kerületben nemzeti munkapárti képviselőjelöltül az én személyemnek a jelöltetése magában az ottani munkapártban nem eredményezte azt az egyöntetű megnyugvást, amelyről történt értesítés következtében annak föltételezése mellett vállalkoztam. Ennél fogva van szerencsém a jelöltetéstől való visszalépésemet bejelenteni azzal a kérelemmel, hogy kegyeskedjék azokkal, kik bizalmukkal megtiszteltek, hálás köszönetemet kifejezni. Fabiny Ferenc.

Fabinynek e kijelentése következtében megszűnt ez a tárgy, amelyet a mai ülés napirendjére kitértünk. Ennek folytán azzal a kéréssel fordulok az értekezlethez, méltóztassék megengedni, hogy a végrehajtó-bizottság most már újabb javaslattal léphessen az értekezlet elé. Miután azonban a sürgöny csak három órakor érkezett meg, a végrehajtó-bizottságnak nem

volt sem ideje, sem módja arra, hogy a javaslattal elkészülhessen. Kérem tehát önöket, méltóztassanak belenyugodni abba, hogy a mai értekezletet bezárjuk és holnap, ugyanezen a helyen, ugyanebben az időben értekezletre gyűlünk össze, amelyen közölni fogom önökkel a végrehajtó-bizottság határozatát.

Rósa Izsó szavai után a jelenlevők percekig lelkesen éljenztek az elnököt, amiután az értekezlet véget is ért.

Gerliczy Ferenc báró jelölése.

Az a tábor, amely Gerliczy Ferenc báró nevével megy a választási küzdelembe, kedden este hat órakor értekezletet tartott az Európa-szálló éttermében. Több, mint háromszáz ember jelent meg az értekezleten, amelyet hat óra után nyitott meg Pálffy Dániel, az intézőbizottság elnöke, a következő szavakkal:

Ebben a pillanatban, mikor hazánknak és városunknak szolgálatot akarunk teljesíteni, honfiai lelkem egész melegével üdvözlöm az urakat, akik megjelentek itt, hogy legszentebb polgári kötelességüket teljesítsék. Mikor ezzel az üdvözléssel az értekezletet van szerencsém megnyitni, a Magasságbeli áldását kérem mai munkánkra, hogy ebből szeretett szülővárosunknak és hazánknak üdve, java származzék. Első és legfőbb kijelentésem, melylyel a választási küzdelmek izzó hangulatai közt tartozom, az, hogy sem vallás ellen, sem a társadalmi rend megbontására abszolute semmi célunk nincs és Szeged hagyományos, belső, évtizedes békéjét soha, még csak egy pillanatra sem akartuk megbolygatni.

Mélyen tisztelt polgártársak! Amikor mi Gerliczy Ferenc bárót, (Hosszantartó éljenzés.) deszki földbirtokost szemeltük ki Szeged város első kerülete képviselőjéül, akkor kizárólag az ő személyére gondoltunk. Mikor négy év óta eredménytelenül keres ez a kerület méltó, befolyásos és a választók teljes bizalmát megnyerő képviselőt, akkor mi mindenre gondoltunk a jelölésénél, csak arra nem, hogy Gerliczy Ferenc báró a szegedi katolikus kör elnöke. Nem vallás ellen való izgatás, ha véletlenül az ő személyével van összeforrv a katolikus kör elnöksége. Sőt az csak az ő nagy népszerűségére mutat, hogy egy nagy, az egész országban a legnagyobb vallásfelekezeteiből való érdemesnek találják elnökükké választani őt. Ismétlem és szavamra kijelentem, hogy a jelöltet keresték, egy pillanatra sem gondoltak arra, hogy felekezeti gyűlölséget szítsanak. Ők Gerliczy báróban csak a befolyásos mágnást, a főrendet, a leereszkedő jó embert és emberbarátot látták, aki a szabadszóló és minden intézményét támogatta, ha az az emberszeretetet szolgálta, dogmatikus parancsokra való tekintet nélkül. Az Országos Gyermekevédő Ligának és a szegedi Árpád-otthonnak egyaránt vezető emberei közt foglal helyet. Soha egy pillanatra nem gondoltunk vallásfelekezetek között való egyenetlenkedésre.

Mélyen tisztelt polgártársak! Ezek kijelentése után tartozom annak igazolásával is, hogy miért állt össze az ideiglenes jelölő-értekezlet olyan momentán, a választópolgárok zömének megkérdezése nélkül. Azért történt ez, mert a dolog sürgős volt. Azért jöttünk össze akkor mi százötvenen, mert a munkapárt titokban megejtett jelölésével nem voltunk megelégedve. Nekünk Fabiny nem elég népszerű, őt semmi kötelem nem fűzi Szegedhez. Mindössze az, hogy veje, Sirsich dr. közjegyző Szegeden van s ha Sirsich nincs itt, ez a szál is elszakadt. Ő abban a pillanatban, mikor nyugalomba vonult és elköltözött Szegedről, minden összeköttetést megszakított vele. Már pedig Szeged város polgársága nem ilyen jelöltet érdemel. Nekünk olyan ember kell, aki közel áll szívünkhöz s az anyagi érdekek látszata nélkül vállalkozik a kerület képviselésére. Ha helyeselni méltóztatik, hogy ez az ideiglenes bizottság, ez az

összeverődött százötven ember, aki érezte az állapotok lehetetlenségét, mely Fabiny Ferenc jelölésével előállt (Kiáltások: Lemondott! Helyeslés.) öméltóságát jelölte, akkor méltóztassék egy bizottságot választani, amely a Szegeden tartózkodó erre az értekezletre meghívja és fölkéri, jelentse ki a báró ur maga, vállalja-e a jelölést vagy sem? Olyan híreszteléseket hallottunk, hogy nem vállalja; halljuk a döntő választ az ő szájából. (Éljen.) Indítványozom, hogy Regdon Károly dr., Lippay Nagy Antal és Kiss János urak menjenek a közelben tartózkodó öméltóságáért.

Nagy tetszés fogadta Pálffy Dániel beszédét, mely után a bizottság Gerliczy Ferenc báróért ment. Pálffy Dániel újra szót emelt:

— Mendemondák és híresztelések kerengnek arról, hogy a munkapárt kombinációba vette testvéröcsém, Pálffy József személyét is. Az ő fölhatalmazásából kijelenthetem, hogy ő a jelöltséget Gerliczy Ferenc báró személye iránt való határtalan szeretetből nem fogadja el. (Éljen.)

A terembe lépő bárót az értekezlet fölállással üdvözlölte. Pálffy Dániel elnök röviden összegezte az imént elmondottakat és fölkérte Gerliczy Ferenc bárót, nyilatkozzék arra vonatkozólag, vajjon vállalja-e Szeged város első kerületének képviselőjelöltséget?

Gerliczy Ferenc báró a következőket felelte:

Tisztelt választó polgártársak! Készséggel teszek eleget a kérésnek annál is inkább, mert előszóval akarom kifejezni azon hálát, melyre megtisztelő bizalmuk által lekötöztetnek érzem magamat. Politikai hitvallásomat most nem mondom el, arra majd lesz alkalom vasárnap. Engedjék meg azonban, hogy rátérjek azokra a tendenciózus híresztelésekre, melyek vallási meggyőződésemet érintik, s amelyek antiszemitanak akarnak feltüntetni. Ez azért is lehetetlen, mert az én vallásom a szeretet vallása és ennek a legfőbb parancsa az, hogy: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Mindig liberális gondolkodású voltam. Soha politikai árnyalathoz nem csatlakoztam addig, míg a nemzeti munkapárt meg nem alakult; ez volt az első politikai párt, melybe beléptem, mert láttam, hogy a nemzet lejtőre jutott, mintahogy azt Tisza István gróf január 22-iki híres első főrendiházi beszédében olyan jellegzetes módon megmondotta s amelyre a koalíció juttatta.

Akár keresztény, akár zsidó volt az illető, ha az ügye igaz volt, mindig igyekeztem pártulfogni. Szívem sugallata és az igazságérzet vezérelt mindig.

Eddigi tevékenységem a munka volt, korlátolt, szűk körben; most az önök bizalmából tágabb körbe, felelősségesebb, talán gondteljesebb munkához jutok, de önök válvetett segítségével igyekszem ennek megfelelni. Édes hazánk és Szeged fölvirágoztatására talán azt is megtudom tenni!

Én a munka embere vagyok. Ha valamit fölteszek, bizonyos következetességgel viszem véghez. Nem kerestem ezt a megtiszteltetést, ez a rokonszenvennek a kifejeződése. Kijelentem, hogy én ezután nem tágitok, visszalépni én nem fogok, — itt visszalépésről szó nincs. Vagy győzünk, vagy elbukunk! Ha elbukunk, a vesztes én leszek, mert akkor le kell vonnom a következtetéseket az én dédelgetett városom iránt. Remélem, erre nem kerül a sor.

Hálával elfogadom a jelöltséget s az önök mottója az én szívembe is be van vésve: Előre! munkára föl!